

From Sukkos to Chanuka

This Year and 2000 year ago

Timely Torah, Chanuka 5784

Parallels

1. TB Shabbos 21a

תנו רבנן: מצות חנוכה, בר איש וביתו. והמהדרין, בר לכל אדם ואדם. והמהדרין מן המהדרין, בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמנה, מכאן ואילך פוסת והולך. ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך.

The Sages taught in a baraita: The basic mitzva of Hanukkah is each day to have a light kindled by a person, the head of the household, for himself and his household. And the *mehadrin*, i.e., those who are meticulous in the performance of mitzvot, kindle a light for each and every one in the household. And the *mehadrin min hamehadrin*, who are even more meticulous, adjust the number of lights daily. Beit Shammai and Beit Hillel disagree as to the nature of that adjustment. **Beit Shammai say:** On the first day one kindles eight lights and, from there on, gradually decreases the number of lights until, on the last day of Hanukkah, he kindles one light. **And Beit Hillel say:** On the first day one kindles one light, and from there on, gradually increases the number of lights until, on the last day, he kindles eight lights.

אמר עולא: פליגי בה תרי אמוראי במערבא, רבי יוסי בר אבין ורבי יוסי בר זבידא. חד אמר טעמא דבית שמאי פנגד ימים הנכנסין, וטעמא דבית הלל פנגד ימים היוצאין. וחד אמר טעמא דבית שמאי פנגד פרי הסג, וטעמא דבית הלל דמעלין בקדש ואין מורדין.

Ulla said: There were two *amora'im* in the West, Eretz Yisrael, who disagreed with regard to this dispute, **Rabbi Yosei bar Avin and Rabbi Yosei bar Zevida.** One said that the reason for **Beit Shammai's** opinion is that the number of lights corresponds to the incoming days, i.e., the future. On the first day, eight days remain in Hanukkah, one kindles eight lights, and on the second day seven days remain, one kindles seven, etc. **The reason for Beit Hillel's**

opinion is that the number of lights **corresponds to the outgoing days**. Each day, the number of lights corresponds to the number of the days of Hanukkah that were already observed. **And one said that the reason for Beit Shammai's opinion is that the number of lights corresponds to the bulls of the festival of Sukkot:** Thirteen were sacrificed on the first day and each succeeding day one fewer was sacrificed (Numbers 29:12–31). **The reason for Beit Hillel's opinion is that the number of lights is based on the principle: One elevates to a higher level in matters of sanctity and one does not downgrade.** Therefore, if the objective is to have the number of lights correspond to the number of days, there is no alternative to increasing their number with the passing of each day.

2. Mishna, Bikkurim 1:6

רבי יהודה אומר, מביא וקורא. מעצרת ועד הקג, מביא וקורא. מן הקג ועד חנכה, מביא ואינו קורא. רבי יהודה בן בתירא אומר, מביא וקורא:

One who buys two trees [that had grown] in property belonging to his fellow brings bikkurim but does not recite the declaration. Rabbi Meir says: he brings and recites. If the well dried up, or the tree was cut down, he brings but does not recite. Rabbi Judah says: he brings and recites. From Atzeret (Shavuot) until the Festival (of Sukkot) he brings and recites. From the Festival (of Sukkot) and until Hannukah he brings, but does not recite. Rabbi Judah ben Batera says: he brings and recites.

3. Mishna, Sukkah 1:1

סכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה, פסולה.

A sukka, i.e., its roofing, which is the main and most crucial element of the mitzva, that is more than twenty cubits high is unfit.

4. TB Shabbos 22a

אמר רב פהנא, דרש רב נתן בר מגיומי משמיה דרבי תנחום:

With regard to the essence of the matter **Rav Kahana said that Rav Natan bar Manyumi taught in the name of Rabbi Tanhum:**

גר נשל חנוכה ושהניחה למעלה מעשרים אמה — פסולה, כסוכה וכמבוי.

A Hanukkah lamp that one placed above twenty cubits is invalid, just as a sukka whose roofing is more than twenty cubits high, **and just as an alleyway** whose beam, its symbolic fourth partition in order to place an *eiruv*, is more than twenty cubits high, are invalid. The reason is the same in all three cases: People do not usually raise their heads and see objects at a height above twenty cubits. As there is a requirement to see all of these, they are deemed invalid when placed above that height.

Idea 1: Historical Rectification

5. Aruch Hashulchan 670:5

והאמת כן הוא: דבמדרש איתא שמלאכת המשכן נגמרה בעשרים וחמישה בכסלו, ולא חנכוהו עד ראש חודש ניסן, שבו נולדו אבות. והקדוש ברוך הוא שילם לו בימי מתתיהו (מדרש זה הובא במהרש"א שם). ולכן עשו כמו חנוכת המשכן, שהיו שבעת ימי המילואים, וביום השמיני היה גמר התחלת העבודה במשכן על ידי אהרן ובניו, כמבואר בתורה. וכן שלמה המלך, בחנכו את בית המקדש, כתיב בדברי הימים (ב ז): "ויעש שלמה את החג שבעת ימים, וביום השמיני עצרת", עיין שם. ולכן לזכרון קראו יום טוב, זה גם כן "חנוכה", מלשון "חנוכה המזבח" ו"חנוכה הבית". ויש בזה רמז גם ליום עשרים וחמישה: חנוכה"ה (ר"ן שם). ועוד טעם לזה מבואר בספר חשמונאי: לפי שעל ידי הגזרות – בטלו אז מלהקריב בחג הסוכות העבר, ובשמיני עצרת. ולכן לזכרון זה – עשו שמונה ימים חנוכה. וממילא כשהראו להם מן השמים הנס של הדלקה – הראום שהסכימו על ידם לעשות שמונה ימים. (וזהו שאמרו בשבת שם: לשנה אחרת קבעום וכו', כלומר: אחרי שראו דמשמיא הוא דאסכימו על ידיהו לעשות שמונה ימים, על ידי השמן שהראו להם שדלק שמונה ימים. ולזכרון הנס הזה קבעו להדליק נרות בחנוכה, כמו שכתב הטור.)

And [the last reason] is the truth - as in the Midrash, it is found that the work of the tabernacle was finished on the 25th of Kislev, and they did not inaugurate it until the beginning of the month (Rosh Chodesh) of Nissan, when the forefathers had been born. And the Holy One, blessed be He, paid [Israel] back in the time of Mattityahu (this midrash is brought by Maharsha, Shabbat 21b). And hence they made it like the inauguration of the Tabernacle, which was [composed of] the seven days of installation and the eighth day, [which] was the completion of the beginning of the service in the Tabernacle by Aharon and his sons, as is explained in the Torah. And so [too] with King Shlomo, it is written in II Chronicles 7, "And Shlomo made the holiday... seven days, and... on the eighth day was a convocation" - see there. And hence to commemorate [this], they called this holiday Chanukah (inauguration) also, from the expression, *chanukat hamizbeach* (inauguration of the tabernacle) and *chanukat habayit* (inauguration of the Temple). And with this, there is also an allusion to the 25th day: chanu (they inaugurated) kah [which is made up of the letters kaf and hey, which together represent the number twenty-five] (Ran, op.cit.). And another reason for this is elucidated in

the Book of the Maccabees: Since, as a result of the decrees, they were stopped from bringing the sacrifices of the holiday of the past Sukkot and Shemini Atzeret. And hence, to commemorate this, they made the eight days of Channukah. And [it followed] that when from the Heavens they were shown the miracle of the oil - 'They' showed them that 'They' agreed to them making eight days. (And this is [the meaning of] what they wrote in Shabbat, op.cit., "The following year, they fixed, etc.;" meaning to say, after they saw that there was agreement to them from the Heavens to make eight days - through the oil that 'They' showed them [stay] lit for eight days. And in commemoration of this miracle, they fixed that candles be lit on Channukah, as was written by Tur.)

6. Maccabees II 10:8-11

ומאת ה' הייתה זאת לחטא את הבית בעצם היום ההוא אשר טימאו אתו הגויים, והוא יום העשרים וחמשה לירח כסלו.
 And from the Lord it was this, to purge the House on the same day that the nations defiled it, and it was the twenty-fifth day of the month of Kislev.

ויחוגו חג לה' שמונת ימים כימי חג הסוכות, ויזכרו את הימים מקדם בחגגם את חג הסוכות בהרים ובמערות, ויתעו בישימון כבהמות שדה.

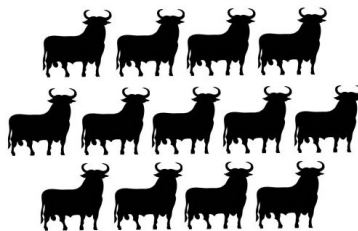
And they celebrated the Festival to the Lord for eight days, like the festival of Sukkot, and they remembered the previous days when they celebrated of the festival of Sukkot in the mountains and in the caves, and they went out in the desolation/wilderness, like wild beasts.

ויקחו ערבי נחל וכפות תמרים וישירו שיר שבה והודיה לה', אשר נתן להם עוז ותשועה לטהר את בית מקדשו.
 And they took the willows of the brook and the branches of palm trees, they and sang a song of praise and thanksgiving to the Lord, who gave them courage and salvation to purify the temple of his holiness.

ויעבירו קול בכל ערי יהודה לחוג את החג הזה מדי שנה בשנה.

And they sent a voice in all the cities of Judah to celebrate this festival every year.

Idea 2: Uniqueness of Israel

7. TB Sukkah 55b

אמר רבי (אלעזר): הגי שבָּעִים פְּרִים כְּנָגְדֵי מִי — כְּנָגְדֵי שִׁבְעִים אוֹמוֹת. פֶּר יְחִידֵי לְמָה — כְּנָגְדֵי אוֹמָה יְחִידָה.
Rabbi Elazar said: These seventy bulls that are sacrificed as additional offerings over the course of the seven days of *Sukkot*, **to what do they correspond? They correspond to the seventy nations** of the world, and are brought to atone for their sins and to hasten world peace. **Why is a single bull** sacrificed on the Eighth Day of Assembly? **It corresponds to the singular nation, Israel.**

8. Maharsha, ad loc.

ע"ב הני ע' פרים נגד ע' אומות כו'. ואיתא במדרש דלכך פוחתין והולכין לרמוז שהאומות עובדי כוכבים פוחתין והולכין וכל אומה יש לה שר מלמעלה ואין לך אומה הנופלת שאין שר שלהם נופל מקודם ואמר פר יחידי נגד אומה יחידי שהם חלק ה' שהוא א' כמ"ש בנוסח אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך וגו'. ואמר ליום אחרון דהיינו רמז לעתיד לבא כשכל האומות עובדי כוכבים כלים ישראל יהיו קיימים לעשות סעודה קטנה כדי שאהנה ממך דמסעודת ע' אומות עובדי כוכבים בעוה"ז אין הקב"ה נהנה אלא שרים שלהם של מעלה נהנין וז"ש אוי להם לאומות עובדי כוכבים שאבדו כו' היינו הנאתן בעוה"ז כשבהמ"ק קיים מזבח מכפר כו' אבל בישראל לא אמר שאבדו דסעודתן היא לעוה"ב ויותר נראה לפרש דזאת הסעודה קטנה בשמיני עצרת נגד ישראל בעוה"ז שייך רק לאומה ישראלית והשמחה לא הוזכר בו רק ברמז והיית אך שמח וגו' אבל לעתיד שיהיה שמו א' לכל עולם אז תתגדל השמחה לישראל כמ"ש בפ' ע"פ עתיד הקב"ה לעשות סעודה גדולה לזרעו של יצחק שנאמר ויעש אברהם משתה גדול וגו' וע"ז אמר הכתוב הגדיל ה' לעשות עמנו סעודה גדולה שהיינו שמחים בה ביותר:

9. Bereishis Rabba 2:4

וְחָשַׁף, זֶה גְלוּת יָנוּ, שֶׁהַחֲשִׁיכָה עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּגִזְרוֹתֵיהֶן, שֶׁהֵיטָה אֹמְרֵת לָהֶם, פְּתוּבוּ עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר שְׁאִין לָכֶם חֵלֶק בְּאַלְהֵי יִשְׂרָאֵל.

Idea 3: Where it Came From

10. Sfas Emes, תרמג

בני בינה ימי שמנה קבעו. דאיתא בגמ' טעמא דב"ש נגד פרי החג. נראה דתלאו הימים בחג הסוכות כי מסתמא בלוחו השנה הללימו בני ישראל בחודש תשרי בתשובה ותפלה כי כל השנה תלוי בכתיבה וחתימה של תשרי. והבינו כי ימים אלו הם הארות מחג הסוכות. וע"י שהללימו בחג הסוכות בחי' פרי החג שמתמעטין כח הע' אומות וגומר בפועל בחנוכה ח"ש שבתוכה השכילו לקבוע חי' ימים כימי החג. ויתכן לומר כי הרגישו תיקף שיהי' ליון מפלה בשנה זו כענין שכתוב סר ללם וה' אהנו וכי הרמב"ן שהוא הסרת הללם בליל הו"ר לכן נתחוקו אחר החג עד שבגדה ידם על הרשעים. אמנם טעמא דב"ה מוסף כי אחר מפלת הרשעים נתרוממו קרנות בני' וזה הי' עיקר המכוון. וכעין זה ממש פי' מו"ז ז"ל ואמר שב' הבחי' הם בנר שמאיר ושורף בחי' מוסף ופוחת. והם בחי' הלל על התרוממות קרן ישראל והודאה על השפלת קרן רשעים. וקנייהם אמת.

Idea 5: Bringing it Back Outside

11. Sfas Emes תרמד

אחי מו"ז ז"ל הראה רמז במשנה מחג ועד החנוכה מביא ואינו קורא ולא אומר עד כ"ה בכסליו. לרמז כי נמשך הארת החג עד חנוכה. ולפי"ז נראה כי התחדשות השנה שבתשרי נמשך עד עתה ולכן מביא עוד ביטורים שטוד הזמן בכלל ראשית השנה. ולכן נקרא חנוכה שעתה נגמר החינוך והתחדשות של השנה. ואיתא בשמחת בית השואבה לא היתה חלר שאינה מאירה בלוח בית השואבה ע"ש אריכות הגמ' במטרות שהיו שם. ויתכן לרמז שכונו שנמשך האור מרחוק בעולם. כך נמשך בזמן השנה הארות החג. וכמו כן בגפש האדם כי עולם שנה גפש הם דוגמא אחד. וכפי רוב שמחת נפשות הנדיקים בסוכות כך נמשך האור מרחוק גם בבחי' עולם ושנה. ולכן הדור של תשמונאי התחזקו בימים האלו עוד מהארת החג דכתיב אהרו חג בעבותתם הוא עבותות אהבה ותשוקה כמ"ש במ"א. עד קרנות המזבח רמז לחנוכה ופורים שהם עגפים שזולאין מגוף הרגל ונקראין קרנות המזבח: